

واهمه‌ی باکو از تحركات منطقه

باکو که تا چندی پیش تمایلی به ارتباط گسترده با ایران و روسیه نداشت امروز به دلیل ترس از احتمال تحركات تکفیری ها و عدم حمایت آمریکا از این کشور، بازنگری جدی در روابط خارجی خود کرده است.

به گزارش آران نیوز، نا امیدی دولت جمهوری آذربایجان از همراهی آمریکایی ها با آنها در امورات مختلف داخلی و تهدیدهای بین المللی شاید از مدت ها پیش روی داده بود. وقتی در حوادث قوبا برخی اعلام کردند که سفارت آمریکا و شخص سفیر در پشت پرده اتفاقات چند سال پیش قرار داشته است برخی حدس می زدند که رفته رفته اعتماد آذربایجان به دولت اوباما کم می شود.

برخی تهدیدات افراط گرایان و تکفیری ها در منطقه قفقاز از جمله‌ی موضوعاتی است که بی شک به یکی از نگرانی های دولت آذربایجان تبدیل شده است و در آذربایجان به خوبی می دانند که دیر یا زود آتش تکفیری های چه در مقیاس های بزرگ و منطقه‌ای و چه در مقیاس های کوچک و شاید انتحاری‌های فردی، دامن آذربایجان و دیگر کشورهای منطقه قفقاز را خواهد گرفت.

شاید با همین استدلال بوده است که "مبارز قربانلی" رئیس‌کمیته دولتی امور تشکل‌های دینی جمهوری آذربایجان در مصاحبه‌ی خود با رسانه‌ها گفته است: "ما دو وظیفه مهم در مقابل روابط بین دولت و دین داریم. تقویت مبارزه ایدئولوژیک در برابر گروه های رادیکال مذهبی و افزایش نقش رسانه‌ها در این مبارزه و مبارزه با تعصبات مذهبی" نشریه "فارن افزر"، روز گذشته در یادداشتی به قلم الکس وتنکا، عضو ارشد اندیشکده آمریکایی خاورمیانه از ناامیدی شدید آذربایجان از دولت اوباما، همراه با تهدید روزافزون شبه نظامیان افراطی در منطقه قفقاز، خبر داده و این امر را موجب نزدیکی دولت آذربایجان به روسیه و ایران دانسته است.

سفر آقای روحانی به آذربایجان و نشست مشترک سه کشور ایران- روسیه و آذربایجان به خصوص در مقطع فعلی از اهمیت بالایی برخوردار بود و بدون شک نقشی که امروز ایران در منطقه بازی می کند به پشتوانه‌ی تدبیری است که ایران برای پیشسازی در نبرد خط مقدم جبهه مقاومت اتخاذ کرده است.

فراموش نکنیم آذربایجان در مقطعی با فاصله گیری از ایران و روسیه به حیات خلوت صهیونیست‌ها مبدل گشته بود و روابط دو کشور در خلا ایران و روسیه روبه فزونی بود به عنوان مثال موضوع جاسوسی پهپادهای اسرائیلی از ایران از طریق خاک آذربایجان مهم و حساس بود و اخباری در این خصوص منتشر می شد که بی تردید به نفع امنیت منطقه در دراز مدت نبود.

الکس وتنکا در یادداشت روز گذشته‌ی خود با یادآوری نشست سه‌جانبه کم‌نظیر میان ایران، روسیه و آذربایجان در باکو که تا حد زیادی به پروژه‌های ادغام اقتصادی منطقه‌ای، به ویژه شاهراه حمل‌ونقل شمال به جنوب (یک مسیر تجاری پیشنهادی زمینی و دریایی که هند را از طریق ایران، قفقاز جنوبی و روسیه، به اروپا متصل می‌سازد) مربوط بود، آورده است که حضور آذربایجان در این نشست، امری قابل توجه است؛ باکو تا همین چند سال پیش تمایلی نداشت که با وجود مجاورت جغرافیایی با مسکو و تهران، همکاری‌های نزدیک اقتصادی با هیچ‌یک از این دو کشور داشته باشد.

باکو ترسی خاصی از رابطه‌ی نزدیک با ایران و مسکو طی سال های گذشته داشت. ایران به دلیل امکان تاثیرگذاری عمیق ایدئولوژیک در جامعه‌ی دینی و سیاسی آذربایجان و مسکو به دلیل تاثیر عمیق اقتصادی روسیه در آذربایجان همواره مورد واهمه‌ی باکو بوده است. این موضوعات باعث می گردید تا باکو همواره سعی کند تا با ارتباط متوازن با کشورهای منطقه و غرب نوعی توازن قوا را در منطقه برقرار نماید.

بر اساس گزارشی که "فارن افزر" منتشر کرده است، نشست ماه آگوست، چیزی فراتر از یک ضربه به واشنگتن بود، چراکه کشورهای کوچک تر منطقه، برای مبارزه با افراط گرای، چشم به قدرت ایران و روسیه دوخته اند و این امری قابل درک است.

تلفیق جهاد گرایي با نارضایتی‌های ناشی از مسائل اقتصادی اجتماعی، راهی مطمئن برای ایجاد خشونت‌های جهادی بیشتر در منطقه قفقاز محسوب می‌شود که امروز این منطقه برای این دلایل مستعد است. نارضایتی‌ها در مسائل اقتصادی و اجتماعی و حتی محدودیت‌های دینی و همچنین روحیه‌ی تکفیری که سال هاست به دلیل میدان دادن به گروه های افراطی در این منطقه رشد کرده است، باعث گردیده تا خطر تفکرات جهادگرایي و تکفیر در منطقه هر روز بیشتر از قبل احساس شود.